

ŠPERKY
Egyptské artefakty

D o dějin se zapsal až po své smrti, protože za svého života to nebyl zrovna významný panovník. Čekal několik tisíc let, aby se o něm svět dozvěděl. Jmenoval se Tutanchamón a kletba na jeho hrobce se stala osudnou pro několik lidí.

ŽVOT A SMRT

Žil v letech 1347 — 1338 př. n. l., na trůn nastoupil ve svých devíti letech, ale jeho původ je velkou neznámou. Či syn byl Tutanchamón,

PŘÁTELÉ NEBO VRAZI?

Tutanchamón byl pod přímým vlivem tří mužů. Zřejmě nejbližší mu byl Maya, jenž ho vychovával a zároveň se stal o královský poklad. Přicházel by jako vrah v úvalu, ale je to málo pravděpodobné. Za faraonova života nabyl poměrně slušného jmění a jeho smrt by mu v dalším hromadění peněz dost přitížila. Navíc se stal o důkladné utajení faraonovy hrobky, což je důkaz jeho věrnosti. Druhým by

mohl být Harembeb, armádní velitel. Byl to velký voják a za Tutanchamónova života armáda jen vzkvétala. K faraonovi měl ale blízko, tak kdo ví? Další byl Aje, který za panovníka vlastně vládl. Jenže po dovršení jeho dospělosti s tím byl konec. **Podle fresek na Ajově hrobce by se dalo soudit, že Tutanchamóna zabil opravdu on.** Jenže s jistotou to nemůže říci nikdo. V každém případě po Tutanchamónově smrti končí etapa jednoho z mnoha panovníků, aby mohl mnohem později ukázat svou opravdovou moc.

VZÁCNÝ NÁLEZ

Tutanchamónova hrobka byla objevena v roce 1922 lordem Carnavonem. Vykopávky měl na starost H. Carter. Unikátní byla hrobka především tím, že nebyla nikdy porušena a vykradena. Našlo se zde vše, s čím byl panovník pochován. Jednalo se o nález obrovského významu. Z prakticky bezvýznamného faraona se stala během chvilky obrovská mediální hvězda.

Šlo zřejmě o nález velmi osudného významu. Carnavon do té doby s hledáním moc úspěchů neměl, ovšem zde se proslavil i on, jenže netušil, že ne nadlouho. Od okamžiku, kdy byla hrobka otevřena, stihla se řada neuvěřitelných událostí. Na hrobce byla napsána kletba, kterou nikdo nebral vážně. Jenže to byla chyba. Jeden z nápisů například hlásal, že duch zemřelého napadne každého, kdo ji poruší, v podobě ptáka. Lord Carnavon pár dní po obje-

vu onemocněl. Choroba se projevila jako malárie, ale vyšetření to vyvrátilo. Co víc, původ nemoci byl záhadný. V roce 1923 lord Carnavon zemřel. Kolem jeho smrti je spousta otazníků a záhad. Ve stejné době měl z něčeho nic zemřít i jeho pes, který se nacházel sice stovky kilometrů od Carnavona, ale velmi ho miloval. Jeho syn byl varován jistou ženou, aby se nikdy k hrobce nepřibližoval. Mladý muž se sice nikdy nepokoušel otcе následovat, ale spousta dalších lidí neuposlechla a také na to doplatila. Následovala série záhadných úmrtí většiny těch, kteří nějak přišli s hrobem či jeho obsahem do styku.

KLETBA NEBO NÁHODA?

Kolem badatelů, kteří měli co do činění s vykopávkami a záhadně

Otazníky kolem Tutanchamóna

o tom panují jen dohady. Na trůn měl být dosazen hlavně kvůli svému věku. Egypt tak zůstal v rukou těch, kterým nemohl být nebezpečný. V zemi v tu dobu vládly náboženské nepokoje a nástupem mladého a nezkušeného krále se situace zklidnila. Zcela ho ovládli kněží a rádcí. Kdo z nich se postaral o panovníkovu smrt? Komu stál v cestě?

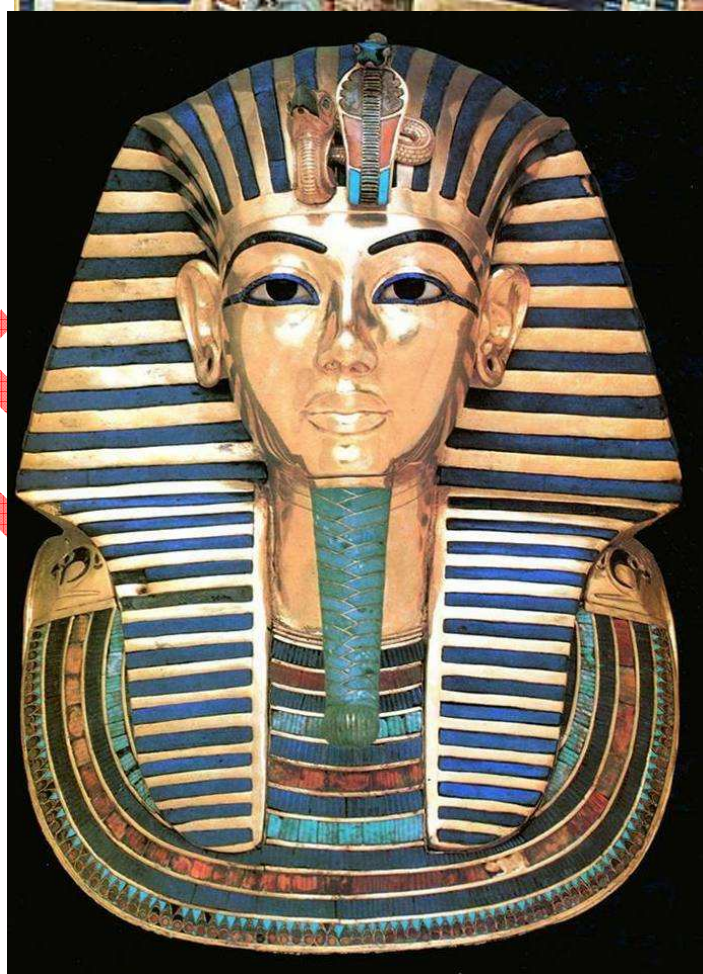
Trůn získal Tutanchamón sňatkem s princeznou Anchesenamón. Byla to jeho nevěstička, starší o čtyři roky. Přicházela v úvalu jako vražedkyně, ale zcela určitě jí nebyla. Děti spolu vyrůstaly odmatla a měly k sobě blízko. Navíc Tutanchamón byl nemocný. Trpěl několika vrozenými vadami a jeho sestra o něj hodně pečovala a ochraňovala ho, o čemž svědčí i nálezy v hrobce. Páru nebyli souzeny ani potomci, což dokládají dvě mumie nalezené s faraonem. Dvě malé děti byly nedonošené. Zcela určitě se jednalo o jeho potomky a navíc dvátka, jak se podařilo zjistit, trpěla stejnými vadami jako Tutanchamón. Měl těžkou vadu pátého, chodil o holi, což dokazují jak nálezy v hrobce, tak frešky, a nemohl pohybovat hlavou. Byl proto také velmi zranitelný. Po prozkoumání jeho těla byly nalezeny stopy násilí na lebce. Mohl to způsobit buď pád nebo nějaký úder. Podle odborníků se jednalo o násilnou smrt.

zemřeli, se otevřela horečná diskuze. Co všechno zabilo? Hrobky byly opatřeny kletbami, což mělo odradit hlavně vykradáče. Nikdo tomu proto nepřipisoval velkou pozornost. V každém případě byly pravidelně vykrádány a nikoho by nenapadlo brát něco podobného vážně. Tutanchamónova hrobka byla ale neporušena, přestože tu byly stopy toho, že se jí někdo pokoušel vyloupit. Byl ale zřejmě porušen. Vzhledem k tomu, že k zajímavým smrtím, i když ne v takové míře, docházelo i u jiných archeologů, bylo třeba záhadu objasnit a logicky vysvětlit. Teorie střídala teorii, až se zdálo, že zdánlivá záhada má pozemské pozadí. Lidé při vykopávkách přicházeli do styku s mnoha různými plísněmi a spícími bakteriemi, které při kontaktu se vzduchem opět ožily. Proto se na jedné konferenci dr. Táha vyjádřil, že podobné kletby jsou jen pohádky. Možná se mu podařilo veřejnost i na malou chvíli přesvědčit. Jenže za pár hodin po onom prohlášení zemřel za volantem automobilu. A příčina smrti? Táha zemřel na srdeční selhání. Při následné autonehodě zemřeli i jeho kolegové, které s sebou vzal a kteří zastávali stejný názor. Možná bude lepší se tím více nezabývat a raději nevyvozovat žádné závěry. Co kdyby? (kuc)

Příště: Nebeští úředníci.

www.vlax

tably

www.atelier

Volčková

www.atelier

atelier

www.atelierc

www.atelier

atelier

www.atelier...

...PI

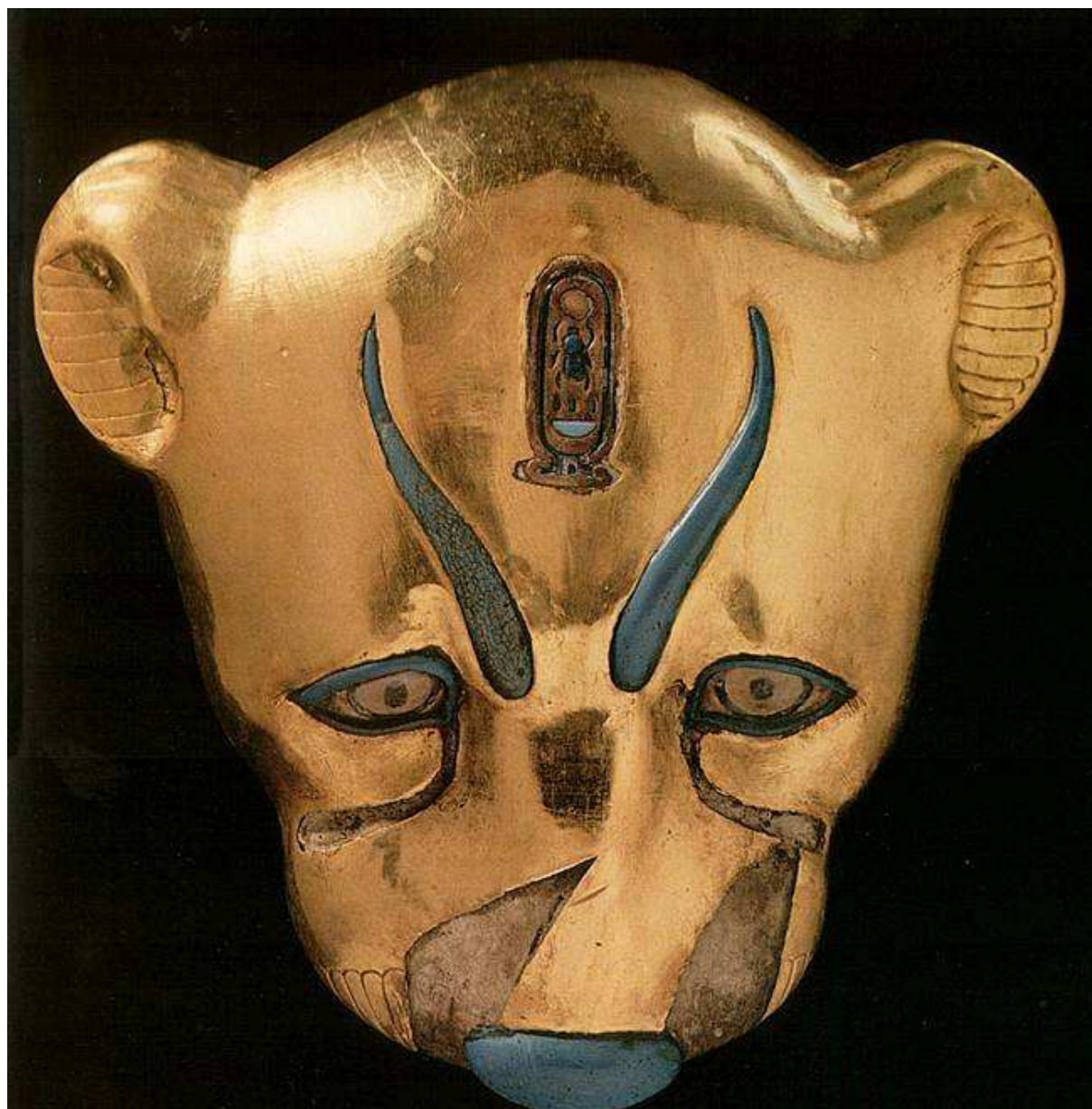

www.atc

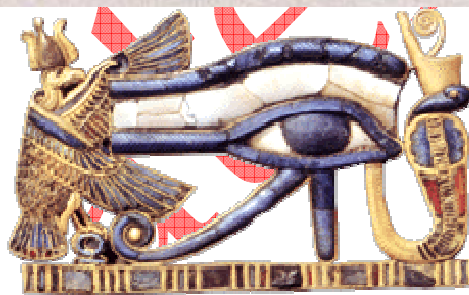
ADY

www.atelier

www.atelier

www.atelierkatka.com

www.ate

OLY

www.atelier.milota.com

www.atelier.katka.sk